

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 729)

**Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve
Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/697)**

T.C.

Başbakanlık

18.5.2000

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-107/2490

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 18.5.2000 tarihinde kararlaştırılan "Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bireysel emeklilik kanun tasarısı ile kamu sosyal güvenlik sistemine ilave olarak bireylere emeklilik dönemlerinde ek gelir sağlamak üzere bireysel emeklilik sistemi oluşturulmaktadır.

Bu kanun tasarısı ile oluşturulacak bireysel emeklilik sistemine katılımcılar tarafından ödenecek katkı paylarının vergi matrahlarının tespitinde belirli sınırlar içerisinde indirim konusu yapılmasına ve emeklilik döneminde elde edilecek gelirlerin belli bir tutara kadar gelir vergisinden istisna edilmesine imkân sağlanmaktadır.

Yine bireysel emeklilik sistemi içerisinde emeklilik sigorta şirketleri tarafından katılımcıların katkılarının değerlendirilmesi amacıyla kurulacak emeklilik yatırım fonlarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları kurumlar vergisinden istisna edilmektedir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında yapılan bu değişikliklerle bireysel emeklilik sistemine katılım teşvik edilmiş ve böylece bireysel emeklilik sisteminin kurulmasından beklenen faydaların gerçekleştirilmesine katkıda bulunulmuş olacaktır.

Diğer yandan, daha önce gelir vergisi sisteminde birlikte değerlendirilen ve uygulamada karışıklığa yol açan, kanunla kurulmuş emekli sandıkları tarafından yapılan ödemeler ile tamamen gönüllü katılımın söz konusu olduğu sigorta şirketleri ve yardım sandıkları tarafından yapılan ödemeler elde edenler yönünden yeniden tanımlanmış; bu ödemelerin vergilendirme rejimi basit ve yalın hale getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Yapılan düzenleme ile Gelir Vergisi Kanununun ücretlerde istisnaları düzenleyen 23 üncü maddesinin II numaralı bendinde genel, katma ve özel bütçelerden ödenenler dahil, kanunla kurulan emekli sandıkları tarafından ödenen emekli, maluliyet, dul ve yetim aylıklarına sağlanan istisna korunmuş; tamamen gönüllü katılımın esas olduğu ve aralarında "hizmet, çalışan ve işveren"

ilişkisi bulunmayan kişi ve kuruluşların oluşturduğu sigorta sistemi ile yardım sandıklarından elde edilen aylık ve benzeri gelirlere sağlanan istisna ise söz konusu gelir unsurlarının "ücret" mahiyeti arz etmemesi sebebiyle maddeden çıkarılmıştır.

Madde 2. - Gelir Vergisi Kanununun ücret gelirleriyle ilgili olarak elde edilen tazminat ve yardımlarda istisnaları düzenleyen 25 inci maddesinin 3 numaralı bendinde yapılan değişiklikle kanunla kurulan emekli sandıklarınca kanunları veya statüleri gereğince verilen emekli, dul, yetim ve evlilik ikramiyelerine sağlanan istisna korunmuş; 23 üncü maddenin 11 numaralı bendinde yapılan değişikliğe paralel olarak da tamamen gönüllü katılımın esas olduğu ve aralarında "hizmet, çalışan ve işveren" ilişkisi bulunmayan kişi ve kuruluşların oluşturduğu sigorta sistemi ile yardım sandıklarından elde edilen ikramiye, tazminat ve benzeri gelirlere sağlanan istisna ise söz konusu gelir unsurlarının "ücret" mahiyeti arz etmemesi sebebiyle maddeden çıkarılmıştır.

Madde 3. - Yapılan düzenleme ile ücretin gerçek safi değerinin tespitinde kanunla kurulmuş emekli sandıklarına ödenen aidat ve primlerinin herhangi bir sınır olmaksızın indirilebilmesine imkân sağlandığı gibi; ücretlinin kendisi, eşi ve küçük çocukları için merkezi Türkiye'de bulunan ve Türkiye'de kain sigorta şirketlerine ödediği şahıs sigorta primleri, tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları ve yardım sandıklarına ödediği aidat ve primler ile bireysel emeklilik sistemine gerek işverenin gerekse ücretlinin ödediği katkı tutarlarının da aylık ücretin % 10'unu ve asgari ücretin yıllık tutarının yarısını aşmaması koşuluyla indirimine imkân sağlanmıştır.

Madde 4. - Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesine eklenen hüküm ile iradi katılımın esas olduğu ve prim, aidat ve katkı payı gibi ödemelerle nakdi sermayenin oluşturulduğu sigorta ve sandık sistemlerinden elde edilen tutarların, daha önce vergilendirilmemiş prim, aidat ve katkı payına isabet eden kısmı ile prim, aidat ve katkı payı toplamını aşan kısmı menkul sermaye iradı olarak tanımlanmış ve bu suretle söz konusu gelirlerin vergilendirme rejimi basit ve yalın hale getirilmiştir. Yapılan düzenlemeye göre, toplam 5 milyar TL prim, aidat veya katkı payı ödeyen ve bu tutarın 2 milyar TL'sini vergi matrahından indiren bir iştirakçinin herhangi bir şekilde sistemden ayrılması sonucunda 20 milyar TL elde ettiği düşünülüğünde; vergilendirilecek menkul sermaye iradı tutarı, vergi matrahından indirilen prim, aidat, katkı tutarı (2 milyar TL) + ödemenin toplam prim, aidat ve katkı tutarını aşan kısmı (15 milyar TL) = 17 milyar TL olacaktır.

Ayrıca, yapılan düzenlemede 10 yıl süre ile prim veya aidat ödemiş olanlara, bireysel emeklilik hakkı kazananlara, vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemeler ile, 10 yıl süreyle prim veya aidat ödmeden ayrılanlara ve bireysel emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlara yapılan ödemeler, vergi oranlarının farklılaştırılması amacıyla ayrılmış ve bu şekilde sigorta ve sandık sisteminde daha uzun süreyle kalmak teşvik edilmiştir.

Madde 5. - Yapılan düzenleme ile gelirlerini yıllık beyanname ile beyan eden mükelleflerin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait şahıs sigorta primleri ile bireysel emeklilik sistemi katkı paylarının, asgari ücretin yıllık tutarının yarısını aşmaması koşuluyla indirimine imkân sağlanmış, daha önceki düzenlemede yer alan bu tutarların beyan edilen gelirin % 5'ini aşmaması koşulu ise % 10 olarak yeniden düzenlenmiştir.

Madde 6. - Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinde yapılan değişiklik çerçevesinde menkul sermaye iradı olarak vergilendirilecek ödemeler üzerinden ödemenin mahiyetine göre farklı oranlarda vergi tevkifatı yapılmasını sağlamaya yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Öte yandan Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 6 numaralı bendinin (b/ii) alt bendinde yapılan değişiklik, aynı sonucu yaratacak şekilde farklı yorum ve tereddütleri ortadan kaldırmak amacıyla düzenlemenin yeniden yazılmasından ibarettir. Yatırım indirimi ötedenberi istisna olarak kabul edilmekte ve uygulanmakta 4369 sayılı Kanunun gerekçesinde de yatırım indiriminin bu niteliği açıkça belirtilmiş olmakla birlikte, uygulamada ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi ve karmaşaya yol açılmaması amaçlanarak, vergi uygulamalarında yatırım indiriminin istisna niteliğinde olduğu ve bu istisnadan yararlanan kazançlar üzerinden, bu kazançların dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın stopaj yapılması gerektiği hiçbir tereddüde yer vermeyecek şekilde açıklığa kavuşturulmaktadır.

Madde 7. - Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 58 inci madde ile daha önce iştirak edilen emekli sandıkları ve yardım sandıklarından elde edilen gelirler ile bu tarihten önce akdedilmiş şahıs sigorta poliçelerinden elde edilen gelirlerin vergileme rejiminin değişiklikten önceki düzenlemelere göre yürütülmesi sağlanmış ve bu suretle geçiş döneminde oluşabilecek muhtemel aksaklıklar giderilmiştir.

Madde 8. - Kurumlar Vergisi Kanununun istisnaları düzenleyen 8 inci maddesinin 4 numaralı bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde yapılan değişiklik ile kurulacak emeklilik yatırım fonlarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları kurumlar vergisinden istisna edilmektedir.

Madde 9. - Kendi imkânlarıyla içme suyu şebekesini kuran köy tüzelkişiliklerinin gerek vergi ödevlerine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmede karşılaşacakları güçlükler gerek köylülere sağlığa uygun içme suyu temin edecek şebekelerinin kurulmasını teşvik etmek amacıyla içme suyu teslimlerine katma değer vergisi istisnası getirilmektedir. İstisna hükmü köy tüzelkişiliklerinin köyde ikâmet edenlere yaptığı içme suyu teslimlerine ilişkin olup aynı tüzelkişiliklerin ticarî faaliyet çerçevesinde şişeyerek sattıkları içme suları ile işletilmesini ticarî işletmelere bıraktıkları su kaynaklarına ilişkin teslimler istisna kapsamına girmemektedir.

Madde 10. - Bireysel Emeklilik Sigorta Şirketleri ile Emeklilik Yatırım Fonlarının kuruluş işlemleri de dahil olmak üzere her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kağıtların Damga Vergisinden istisna tutulması sağlanmaktadır.

Madde 11. - Bireysel emeklilik sigorta sisteminin oluşturulması ile bu konuda ortaya çıkacak sigorta hizmetlerinin belirli ölçüde desteklenebilmesi amacıyla emeklilik sigortası poliçeleri üzerinden alınacak paralar ile emeklilik sigortası uygulamalarından oluşacak fonların sermaye piyasası ile para piyasalarında yapacakları işlemler nedeniyle lehlerine kalacak olan paralar Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden istisna edilmektedir.

Öte yandan bireysel emeklilik uygulamasına bağlı olarak ortaya çıkacak sermaye artırma ihtiyaçları düşünülmüş bankaların ve sigorta şirketlerinin hisse senedi ihracında itibari değer üzerinde satışlar dolayısıyla oluşacak emisyon primlerinin Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden istisna edilmeleri sağlanmaktadır.

Madde 12. - Yürürlük maddesidir.

Madde 13. - Yürütme maddesidir.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal

İşler Komisyonu

14.2.2000

Esas No. : 1/697

Karar No. : 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca hazırlanarak 18.5.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 26.5.2000 tarihinde Esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna Tali Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen, "Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 8.2.2001 tarihinde yaptığı 11 inci Birleşiminde, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu temsilcilerinin katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Toplantıda, Tasarının geneli üzerinde derinlemesine ve ayrıntılı olarak durulmuş; ancak tasarının maddeleri üzerinde müzakere açılması yerine, değerlendirmelerin, esas itibarıyla, tasarının geneli üzerinde yapılarak; tasarının madde bazında irdelenmesinin, esas komisyon olarak belirlenen, Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılmasının daha uygun olacağı hususunda görüş birliği oluşmuştur.

Komisyonun geneli üzerindeki müzakereleri sonunda :

- Vergi kanunlarında, "Bireysel Emeklilik, Tasarruf ve Yatırım" sistemine katılımı teşvik etmek üzere, tasarıda yer alan değişikliklerin gerçekleştirilmesi, ilke olarak, benimsenmiş; bu arada;

- Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanun Tasarısında açık olarak yer verilmemiş olmakla birlikte; tasarı işverenlerin, sisteme, çalışanların nam ve hesabına katkıda bulunmalarına da engel olmamaktadır. Bu bakımdan, vergi kanunlarında yapılacak değişikliklerde olayın bu boyutunun ayrıca ve özellikle göz önünde bulundurulmasının ve nihai tedvinin bu çerçevede gerçekleştirilmesinin uygun ve yerinde olacağı belirtilmiştir.

- Sisteme katılımın gönüllülük esasına dayanması nedeniyle; vergi teşviklerinin yeteri düzeyde cazip ve teşvik edici olması özel önem taşımaktadır. Dolayısıyla, istisna ve muafiyet sınırlarının, Maliye Bakanlığının görüş ve değerlendirmeleri de göz önünde tutulmak suretiyle, genişletilmesi olanaklarının araştırılması üzerinde durulmuştur.

- Bazı komisyon üyeleri tarafından, asgari ücretin tasarıda bir ölçüt olarak belirlenmesinin, ileride asgari ücretin belirlenmesi ile ilgili çalışmaları karmaşılaştıracağı ve dolayısıyla zorlaştıracağı; sonuçta asgari ücret kavramının genel amacından sapabileceği endişesi dile getirilmiştir.

Tasarı bu değerlendirme ve önerilerle birlikte, esas komisyona intikal ettirmek üzere, aynen benimsenmiştir.

Raporumuz esas komisyon olarak belirlenen Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Ertuğrul Kumcuoğlu</i>	<i>Hasan Basri Üstünbaş</i>	<i>Ali Kemal Başaran</i>
Aydın	Kayseri	Trabzon
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sebahat Vardar</i>	<i>Mahfuz Güler</i>	<i>Mustafa Karşıoğlu</i>
Bilecik	Bingöl	Bolu

Üye	Üye	Üye
<i>Sacit Günbey</i>	<i>Ali Ahmet Ertürk</i>	<i>İbrahim Komukoğlu</i>
Diyarbakır	Edirne	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Turhan Alçelik</i>	<i>Ali Emre Kocaoğlu</i>	<i>Perihan Yılmaz</i>
Giresun	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Erol Karan	<i>İsmail Karakuyu</i>	<i>Mükremin Taşkın</i>
Karabük	Kütahya	Nevşehir
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Doğan Baran</i>	<i>Reşat Doğru</i>	<i>Mesut Türker</i>
Niğde	Tokat	Yozgat

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

25.6.2001

Esas No.: 1/697

Karar No.: 63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak 18.5.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 26.5.2000 tarihinde, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24.4.2001 tarihinde yaptığı 41 inci birleşimde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Sümner ORAL ile Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Bireysel Emeklilik Tasaruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile kamu sosyal güvenlik sistemine ilave olarak, bireylere emeklilik dönemlerinde ek gelir sağlamak üzere bireysel emeklilik sistemi getirilmiştir.

Tasarı ile;

-- Bireysel emeklilik sistemine katılımcılar tarafından ödenecek katkı paylarının vergi matrahlarının tespitinde belirli sınırlar içerisinde indirim konusu yapılması ve emeklilik döneminde elde edilecek gelirlerin belli bir tutara kadar gelir vergisinden istisna edilmesi,

-- Bireysel emeklilik sistemi içerisinde, emeklilik sigorta şirketleri tarafından katılımcıların katkılarının değerlendirilmesi amacıyla kurulacak emeklilik yatırım fonlarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançların kurumlar vergisinden istisna edilmesi,

-- Bireysel Emeklilik Sigorta Şirketleri ile Emeklilik Yatırım Fonları'nın kuruluş işlemleri de dahil olmak üzere her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlara istisna getirilmesi,

– Emeklilik sigorta poliçeleri üzerinden alınacak primler ile emeklilik sigortası uygulamalarından oluşacak fonların sermaye piyasası ile para piyasalarında yapacakları işlemler nedeniyle lehlerine kalacak paraların Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden istisna edilmesi,

Öngörülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

– Bireysel emeklilik sisteminin gönüllü katılım esasına dayandığı bu nedenle vergi indiriminin yeterli düzeyde ve teşvik edici olmasının sistemin işlemesi açısından büyük önem taşıdığı,

– Vergi matrahının tespitinde ölçüt olarak asgari ücretin alınabileceği,

– Bakanlar Kuruluna vergi indirim oranları konusunda yetki verilmesinin uygun görülmediği, özellikle teşviki azaltma yetkisinin bu sisteme girenleri olumsuz yönde etkileyeceği,

– Yaratılan kaynağın ileriye dönük fon yaratılması bakımından çok iyi değerlendirilmesinin ve ülkede yaşanan ekonomik dalgalanmalara karşı korunmasının önemli olduğu,

İfade edilmiştir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

– Tasarının; uygulanmakta olan ekonomik politika hedefleri göz önünde bulundurularak, bireysel emeklilik sisteminin sağlıklı bir şekilde gelişmesi ve düzenlemelerin basit ve anlaşılabilir olması esaslarının dikkate alınarak hazırlandığı,

– Emeklilik sisteminin üç temel aşaması olduğu, bu aşamalar dikkate alındığında Tasarıda;

• Katkıların toplanması aşamasında; bireysel emeklilik sistemine katılacak bireylerin sisteme yaptıkları katkı tutarlarının belirli limitler dahilinde, ücretliler ve diğer vergi mükellefleri açısından vergi matrahından indirilmesine imkan sağlandığı,

• Toplanan katkıların değerlendirilmesi aşamasında; katkı tutarlarının değerlendirileceği emeklilik yatırım fonlarının gelirlerinin kurumlar vergisinden istisna edildiği, ancak bu gelirlere Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılabileceği,

• Katkı getirilerinin hak sahiplerine ödenmesi aşamasında; bireysel emeklilik sisteminden emekli olanların elde ettikleri gelir, menkul sermaye iradı olarak tanımlandığından bu ödemeler üzerinden stopaj yapılabilmesine imkan sağlandığı,

Belirtilmiştir.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmeleri takiben konunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyon, 1.5.2001 ve 16.5.2001 tarihlerinde konuyla ilgili Bakanlık ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla titiz ve kapsamlı çalışmaları sonucunda Tasarıda öngördüğü değişiklikleri metin haline getirmiş ve raporunu Komisyonumuza sunmuştur.

Bu defa Komisyonumuz 22.6.2001 tarihinde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Sümer Oral ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla yapmış olduğu 57 nci birleşiminde, görüşmelerine alt komisyon tarafından oluşturulan metin üzerinden devam edilmesi kararını vermiş ve hazırlanan metin, Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Metnin;

— 4 üncü maddesi; 193 Sayılı Kanunun değiştirilen 63 üncü maddesinin 3 numaralı bendindeki değişiklikle, bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarının vergi matrahından indirilmesi konusunda Bakanlar Kuruluna verilen kanuni orana kadar indirme yönündeki yetkinin, katılımcılara güven tesisi amacıyla metinden çıkarılması suretiyle,

— 5 inci maddeden sonra gelmek üzere, sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından yapılan ve menkul sermaye iradı olarak vergilendirilecek ödemelerin yıllık beyanname ile beyan edilmemesi ve bu suretle yapılacak stopajın nihai vergileme haline gelmesini sağlayan hükümün metne 6 ncı madde olarak ilave edilmesi,

— 6 ncı maddesi, 4 üncü maddede yapılan düzenlemeye paralel olarak metindeki " kanuni orana kadar indirmeye" ibaresinin metinden çıkarılması suretiyle ve 7 nci madde olarak,

— 7 nci maddesi, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 11 numaralı bendine ilave edilen (d) alt bendi, anlatıma açıklık getirmek amacıyla, "...gelir desteği..." ibaresinden sonra "...ve alternatif ürün..." ibaresinin ilave edilmesi suretiyle,

— 1, 2, 3 ve 5 inci maddeleri aynen,

— 8, 9, 10, 11 ve 12 nci maddeler 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddeler olarak,

— Geçici 1 ve geçici 2 nci maddeler aynen,

— Yürürlüğe ilişkin 13 üncü madde metne ilave edilen madde nedeniyle teselsül ettirilen maddeler numaralarının redaksiyona tâbi tutulması suretiyle 14 üncü madde olarak,

— Yürütmeye ilişkin 14 üncü madde 15 inci madde olarak aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Bu Raporun Sözcüsü	Üye
<i>Metin Şahin</i>	<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i>
Antalya	Bartın	Adıyaman
Üye	Üye	Üye
<i>Gaffar Yakan</i>	<i>M. Zeki Sezer</i>	<i>M. Güven Karahan</i>
Afyon	Ankara	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Necati Yönder</i>	<i>Oğuz Tezmen</i>	<i>Hakkı Duran</i>
Bingöl	Bursa	Çankırı
Üye	Üye	Üye
Aslan Polat	<i>Mehmet Sadri Yıldırım</i>	<i>Mehmet Dönen</i>
Erzurum	Eskişehir	Hatay
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Necdet Tekin</i>	<i>Ş. Ramis Savaş</i>	<i>Mehmet Çakar</i>
Kırklareli	Sakarya	Samsun
Üye		Üye
<i>Kemal Kabataş</i>		<i>Bekir Gündoğan</i>
Samsun		Tunceli

ALT KOMİSYON RAPORU

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak, 18.5.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 26.5.2000 tarihinde, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24.4.2001 tarihinde yaptığı 41 inci birleşimde görüşülmeye başlanmış ancak, Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde konuya ilişkin değişik görüş ve önerilerde bulunulması nedeniyle Tasarının oluşturulacak bir alt komisyonunda daha ayrıntılı bir şekilde incelenmesi kabul edilmiştir.

Alt Komisyon, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla 1.5.2001 ve 16.5.2001 tarihlerinde yapmış olduğu çalışmalar sonucunda;

– Bireysel emeklilik sisteminden emekli olanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlar için yapılan ödemelerin % 25 inin, diğer sigorta şirketlerinden elde edilen gelirin ise % 10 unun gelir vergisinden istisna tutulması, böylece bireysel emeklilik sisteminden emekli olarak çıkışın teşvik edilmesi, emeklilik dışındaki erken ayrılmaların önlenmeye çalışılması,

– Ücretin gerçek ve safi tutarının tespitinde, şahıs sigorta primlerinin yanı sıra bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı tutarlarının indirim konusu yapılması şahıs sigorta primi ve katkı payının aylık ücretin % 10 unu, yıllık bazda ise asgari ücretin yıllık tutarını aşmaması, % 10 oranının bireysel emeklilik sistemi dışındaki sigortalara ödenen kısmının % 5 ile sınırlandırılması, Bakanlar Kuruluna katkı payının matrahtan indirim üst sınırını % 20'ye kadar artırma ve kanunî oranına kadar indirmeye yetki verilmesi,

– Menkul sermaye iradı olarak tanımlanan ve kanunla kurulan emekli sandıkları dışındaki emekli ve yardım sandıklarından elde edilen gelirin, farklı şekillerde vergilendirilmesine imkân sağlamak amacıyla, emekli olunup olunmadığına, emekli olunmamışsa 10 yıldan fazla prim ödenip ödenmediğine göre ayrı düzenleme yapılması,

– Gelirini yıllık beyanname ile beyan eden mükelleflerin şahıs sigorta primlerinin yanısıra bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarını da matrahlarından indirmelerine imkân tanınması, indirilecek tutarın beyan edilen gelirin % 10'unu ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmayacağı ve indirim konusu yapılabilecek tutarın tespitine ilişkin oran ve tutarları değiştirme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi,

– Çiftçilere yapılan doğrudan Devlet desteği ödemelerinden gelir vergisi stopajı yapılmaması,

– Sağlık sigortası ile hayat sigortalarına ek olarak verilen ferdi kaza, tehlikeli hastalıklar, hastalık sonucu maluliyet gibi teminatların da hayat sigortalarına paralel şekilde Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden istisna edilmesi,

– Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerin, konsoloslukların ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları ile uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşların temsilcilerinden, belirli işlem ve kağıtlar için eğitime katkı payı alınmaması,

— Çiftçilere yönelik doğrudan gelir desteği ödemeleri için kayıt sistemi oluşturulması amacıyla ilgililerin isteği üzerine gayrimenkullere ilişkin olarak verilecek kağıt ve belge örneklerinden tapu harcı, eğitime katı payı, özel işlem vergisi ve döner sermaye ücreti alınmaması,

Öngörülmüştür.

Ayrıca, Alt Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde sisteme katılımın bireyin refahını artırıcı ve özendirici olması açısından;

— İşveren tarafından çalışanlar adına ödenecek katkı paylarının işverenin kurumlar vergisi matrahından düşülebilmemesinin bireysel emeklilik sistemine yönelik bir teşvik unsuru oluşturacağı, bu nedenle Gelir Vergisi Kanununun 40'ıncı maddesinde indirimle konu sınırlar dahilinde kalmak kaydıyla ödenecek katkı paylarının doğrudan kurum kazancından düşülebilmemesine imkân verecek bir düzenlemenin,

— Uzun yıllar içinde oluşan birikimin beyannameye tâbi tutulmasının, sanki o yıla ait gelirmiş gibi kabul edilerek artan oranlı vergi tarifesi nedeniyle yüksek vergi oranları üzerinden vergilendirilmesine sebep olacağı gibi caydırıcı da olabileceği, bu nedenle Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesinde emeklilik birikimlerinin beyannameye dahil edilmemesi yönünde bir düzenlemenin,

— Ödenecek katkı paylarının vergi matrahından indirilmesine ilişkin konularda Bakanlar Kurulunun artırma ve azaltma yönündeki yetkisinin belirsizlik yaratacağından metinden çıkarılmasının,

Komisyonumuzun görüş ve değerlendirmelerine bırakılmasının daha uygun olacağı kanaatine varılmış ve Alt Komisyonumuzca hazırlanan metin ilişikte sunulmuştur.

Ş. Ramis Savaş

Sakarya

Nesrin Nas

İstanbul

Sait Açıba

Afyon

Oğuz Tezmen

Bursa

Metin Ergun

Muğla

ALT KOMİSYON METNİ

BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1.- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki mükerrer 21 inci madde eklenmiştir.

"Mükerrer Madde 21.-Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat,maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin %25'i, Türkiye'de kain ve merkezi Türkiye'de bulunan diğer sigorta şirketlerinden 10 yıl süreyle prim ödeyenler ile vefat,maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin % 10'u ve tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemeler gelir vergisinden müstesnadır.

İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendine göre tevkifat yapılmaz."

MADDE 2.- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 23 üncü maddesinin 11 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"11. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen emekli, maluliyet, dul ve yetim aylıkları (506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen aylıkların toplamı, en yüksek Devlet memuruna ödenen en yüksek ödeme tutarından fazla ise aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.) (Genel, katma ve özel bütçelerden ödenen bu nevi aylıklar dahil);"

MADDE 3.- 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin değişik 3 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından, kendilerine zat aylığı bağlanana aylıkları dışında, kanunları veya statüleri gereğince verilen emekli, dul, yetim ve evlilik ikramiyeleri veya iade olunan mevduatı ve sürelerini doldurmamış bulunanlarla dul ve yetimlerine toptan ödenen tazminatlar (506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen tazminat, yardım ve toptan ödemeler en yüksek Devlet memuruna ödenen en yüksek ödeme tutarından fazla ise aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur. Bu mukayesede gerek muhtelif sandıklardan gerek aynı sandıktan muhtelif zamanlarda yapılan ikramiye, tazminat ve toptan ödemeler topluca dikkate alınır.);"

MADDE 4.- 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin 2 ve değişik 3 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklara ödenen aidat ve primler;

3. Sigortanın veya emeklilik sözleşmesinin Türkiye'de kain ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları,

İndirim konusu yapılacak prim, aidat ve katkıların toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 10'unu (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için ödenen primlerde, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 5'ini) ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı % 20 oranına kadar (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için % 10 oranına kadar) artırmaya, ve kanuni orana kadar indirmeye; belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir."

MADDE 5.- 193 sayılı Kanunun değişik 75 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki 15 numaralı bent eklenmiştir.

"15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından;

a) 10 yıl süreyle prim, aidat veya katkı payı ödemediği ayrılanlara yapılan ödemeler,

b) 10 yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile diğer sandık ve sigortalardan 10 yıl süreyle prim veya aidat ödeyenlere ve vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemeler,

c) Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemeler,"

MADDE 6.- 193 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin değişik 1 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Beyan edilen gelirin % 10'unu (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta primleri için, beyan edilen gelirin % 5'ini) ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (Sigortanın veya emeklilik sözleşmesinin Türkiye'de kain ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim ve katkı tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla; eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim ve katkı payları kendi gelirlerinden indirilir.),

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan % 10 oranını % 20 oranına kadar (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için % 10 oranına kadar) artırmaya ve kanuni orana kadar indirmeye, belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir."

MADDE 7.- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 11 numaralı bendine aşağıdaki (d) alt bendi ve fıkraya aşağıdaki 15 numaralı bent eklenmiştir.

"d) Çiftçilere yapılan doğrudan gelir desteği ödemeleri için,"

"15. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,"

MADDE 8.- 3/6/1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 8 inci maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

"e) Emeklilik yatırım fonlarının kazançları (Bu kazançlar gelir vergisi kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifata tabi tutulmaz,)."

MADDE 9.- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 4 numaralı fıkrasının (h) bendinde yer alan "Zirai sulama amaçlı su teslimleri,..." ibaresi "Zirai amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan ticari amaçlı olmayan perakende içme suyu teslimleri,..." şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10.- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "V- Kurumlarla ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki 21 numaralı fıkra eklenmiştir.

"21. Sigorta ve emeklilik şirketleri ile emeklilik yatırım fonlarının kuruluşları dahil her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar."

MADDE 11.- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki (t) ve (u) bentleri eklenmiştir.

"i) Emeklilik sözleşmeleri, hayat sigortaları (hayat sigortalarında ferdi kaza, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar teminatlarının da ek teminat olarak verildiği sözleşmeler dahil) ve

sağlık sigortaları ile ihracata ait nakliyat sigortalarında sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,"

"t) Emeklilik yatırım fonlarının, sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle elde ettikleri paralar,"

"u) Banka ve sigorta şirketleri ile emeklilik şirketlerinin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılması sonucu kendi lehlerine kalan paralar,"

MADDE 12.- 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının 13 numaralı bendine, aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"Bu fıkranın 1, 2, 5, 7 ve 9 numaralı bentleri yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları ile uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşların temsilcilikleri hakkında uygulanmaz."

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce;

a) Faaliyete başlamış olan emekli ve yardım sandıklarına ödenen primler ile bu sandıklardan iştirakçilerine yapılan ödemeler,

b) Akdedilmiş şahıs sigorta poliçelerinin ilgili olduğu prim ve ödemeler,

bakımından Gelir Vergisi Kanununun 23, 25, 63, 75, 89 ve 94 üncü maddelerinin bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2.- Çiftçilere yapılan doğrudan gelir desteği ödemeleri için kayıt sistemi oluşturulması amacıyla, ilgililerin isteği üzerine gayrimenkullere ilişkin olarak verilecek kayıt ve belge örnekleri için tapu harcı, eğitime katkı payı, özel işlem vergisi ve döner sermaye ücreti aranmaz.

MADDE 13.- Bu Kanunun;

a) 7 nci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 11 numaralı bendinde yapılan değişiklik hükmü, 9 uncu maddesi, 11 inci maddesiyle Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesine eklenen (u) bendi, 12 nci maddesi ve Geçici 2 nci maddesi yayımı tarihinde,

b) Diğer hükümleri 7/10/2001 tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 14.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİ- ŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin 11 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"11. Kanunla kurulan emekli sandıkları ve sosyal sigorta kurumları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen emekli, maluliyet, dul ve yetim aylıkları (506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen aylıkların toplamı, en yüksek Devlet memuruna ödenen en yüksek ödeme tutarından fazla ise aradaki fark ücret olarak vergiye tâbi tutulur.) (Genel, katma ve özel bütçelerden ödenen bu nevi aylıklar dahil);"

MADDE 2. — 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin 3 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİ- ŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1.- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki mükerrer 21 inci madde eklenmiştir.

"Mükerrer Madde 21.-Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin % 25'i, Türkiye'de kain ve merkezi Türkiye'de bulunan diğer sigorta şirketlerinden 10 yıl süreyle prim ödeyenler ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin % 10'u ve tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemeler gelir vergisinden müstesnadır.

İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendine göre tevkifat yapılmaz."

MADDE 2.- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 23 üncü maddesinin 11 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"11. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen emekli, maluliyet, dul ve yetim aylıkları (506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen aylıkların toplamı, en yüksek Devlet memuruna ödenen en yüksek ödeme tutarından fazla ise aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.) (Genel, katma ve özel bütçelerden ödenen bu nevi aylıklar dahil);"

MADDE 3.- 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin değişik 3 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

"3. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından, kendilerine zat aylığı bağlananlara aylıkları dışında, kanunları veya statüleri gereğince verilen emekli, dul, yetim ve evlilik ikramiyeleri veya iade olunan mevduatı ve sürelerini doldurmamış bulunanlarla dul ve yetimlerine toptan ödenen tazminatlar (506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen tazminat, yardım ve toptan ödemeler en yüksek Devlet memuruna ödenen en yüksek ödeme tutarından fazla ise aradaki fark ücret olarak vergiye tâbi tutulur. Bu mukayesede gerek muhtelif sandıklardan gerek aynı sandıktan muhtelif zamanlarda yapılan ikramiye, tazminat ve toptan ödemeler topluca dikkate alınır.);"

MADDE 3. — 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin 2 ve 3 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. Kanunla kurulan emekli sandıkları ve sosyal sigorta kurumları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklara ödenen aidat ve primler;

3. a) Merkezi Türkiye'de bulunan ve Türkiye'de kâin sigorta şirketleri nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler ile tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları ve yardım sandıklarına ödenen aidat ve primler,

b) Gerek işveren gerekse ücretli tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı tutarları,

İndirim konusu yapılacak prim, aidat ve katkıların toplamı, ödendiği ayda elde edilen

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

"3. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından, kendilerine zat aylığı bağlananlara aylıkları dışında, kanunları veya statüleri gereğince verilen emekli, dul, yetim ve evlilik ikramiyeleri veya iade olunan mevduatı ve sürelerini doldurmamış bulunanlarla dul ve yetimlerine toptan ödenen tazminatlar (506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen tazminat, yardım ve toptan ödemeler en yüksek Devlet memuruna ödenen en yüksek ödeme tutarından fazla ise aradaki fark ücret olarak vergiye tâbi tutulur. Bu mukayesede gerek muhtelif sandıklardan gerek aynı sandıktan muhtelif zamanlarda yapılan ikramiye, tazminat ve toptan ödemeler topluca dikkate alınır.);"

MADDE 4.- 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin 2 ve değişik 3 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklara ödenen aidat ve primler;

3. Sigortanın veya emeklilik sözleşmesinin Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları,

İndirim konusu yapılacak prim, aidat ve katkıların toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 10 unu (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için ödenen

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ücretin % 10 unu ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarının yarısını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı % 20 oranına kadar artırmaya, % 5 oranına kadar indirmeye; belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarına kadar artırmaya ve kanunî haddine kadar indirmeye yetkilidir."

MADDE 4. — 193 sayılı Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki 15 numaralı bent eklenmiştir,

"15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ve sigorta şirketleri tarafından;

a) 10 yıl süreyle prim veya aidat ödemiş olanlar ile bireysel emeklilik hakkı kazananlara ve vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin, daha önce vergi matrahından indirilen prim, aidat veya katkı tutarına isabet eden kısmı ile toplam prim, aidat veya katkı tutarını aşan kısmı,

b) 10 yıl süreyle prim veya aidat ödemedi ayrılanlar ile bireysel emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlara yapılan ödemelerin, daha önce vergi matrahından indirilen prim, aidat veya katkı tutarına isabet eden kısmı ile toplam prim, aidat veya katkı tutarını aşan kısmı."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

primlerde, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 5'ini) ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı % 20 oranına kadar (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için % 10 oranına kadar) artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir."

MADDE 5.- 193 sayılı Kanununun değişik 75 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki 15 numaralı bent eklenmiştir.

"15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından;

a) 10 yıl süreyle prim, aidat veya katkı payı ödemedi ayrılanlara yapılan ödemeler,

b) 10 yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile diğer sandık ve sigortalardan 10 yıl süreyle prim veya aidat ödeyenlere ve vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemeler,

c) Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemeler,"

MADDE 6.- 193 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının I numaralı bendinin (c) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinde yer alan menkul sennaye iratları ile tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunan ve gayrisafi tutarları toplamı 103' üncü maddede yazılı tarifenin birinci ve ikinci gelir dilimleri toplamının yarısını aşmayan menkul sermaye iratlarından ve vergi alacağı dahil kurumlardan elde edilen kâr paylarından," -

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5. — 193 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin 1 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Beyan edilen gelirin % 10 unu ve asgari ücretin yıllık tutarının yarısını aşmamak şartıyla, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı tutarları (Sigortanın Türkiye'de kain ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim ve katkı tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve beyannameye alınmış ücretler varsa bunların safi miktarlarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla; eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim ve katkı tutarları kendi gelirlerinden indirilir.),

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan % 10 oranını % 20 oranına kadar artırmaya, % 5 oranına kadar indirmeye; belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarına kadar artırmaya ve kanunî haddine kadar indirmeye yetkilidir."

MADDE 6. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 6 numaralı bendinin (b/ii) alt bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki 15 numaralı bent eklenmiştir,

"(ii) Dağıtılsın dağıtılmasın, kurumlar vergisine tâbi kurumların, kurumlar vergisinden müstesna kazanç ve iratlarından (iştirak kazançları hariç, yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlar dahil)."

"15. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7.- 193 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin değişik 1 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Beyan edilen gelirin % 10'unu (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta primleri için, beyan edilen gelirin % 5'ini) ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (Sigortanın veya emeklilik sözleşmesinin Türkiye'de kain ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim ve katkı tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla; eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim ve katkı payları kendi gelirlerinden indirilir.),

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan % 10 oranını % 20 oranına kadar (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için % 10 oranına kadar) artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir."

MADDE 8.- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 11 numaralı bendine aşağıdaki (d) alt bendi ve fıkraya aşağıdaki 15 numaralı bent eklenmiştir.

"d) Çiftçilere yapılan doğrudan gelir desteği ve alternatif ürün ödemeleri için,"

"15. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,”

MADDE 7. — 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 58. — Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirak edilen emekli ve yardım sandıkları ile yine aynı tarihten önce akdedilmiş şahıs sigorta poliçelerinin ilgili olduğu sigorta şirketleri bakımından, Gelir Vergisi Kanununun 23, 25, 63, 89 ve 94 üncü maddelerinin bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki hükümleri uygulanır.”

MADDE 8. — 3.6.1949 Tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 4 numaralı bendinin (a) ve (b) alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Portföyünün en az % 25’i hisse senetlerinden oluşan emeklilik yatırım fonları, menkul kıymetler yatırım fonları (döviz yatırım fonları hariç) ile aynı nitelikteki menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,

b) (a) alt bendi dışında kalan emeklilik yatırım fonları, menkul kıymetler yatırım fonları (döviz yatırım fonları hariç) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,”

MADDE 9. — 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 4 numaralı fıkrasının (h) bendinde yer alan “Ziraat amaçlı su teslimleri,...” ibaresi “Ziraat amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan perakende içme suyu teslimleri,...” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10. — 1.7.1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun “V- Kurumlarla ilgili kâğıtlar” başlıklı bölümüne aşağıdaki 21 numaralı fıkra eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 15 numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,”

MADDE 9.- 3/6/1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 8 inci maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“e) Emeklilik yatırım fonlarının kazançları (Bu kazançlar Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifata tabi tutulmaz).”

MADDE 10.- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 4 numaralı fıkrasının (h) bendinde yer alan “Ziraat sulama amaçlı su teslimleri,...” ibaresi “Ziraat amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan ticari amaçlı olmayan perakende içme suyu teslimleri,...” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11.- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun “V- Kurumlarla ilgili kâğıtlar” başlıklı bölümüne aşağıdaki 21 numaralı fıkra eklenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

"21. Bireysel emeklilik sigorta şirketleri ile emeklilik yatırım fonlarının kuruluşları dahil her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar."

MADDE 11. - 13.7.1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki (s) ve (t) bentleri eklenmiştir.

"i) Emeklilik ve hayat sigortaları ile ihracata ait nakliyat sigortalarında sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,"

"s) Emeklilik yatırım fonlarının, sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle elde ettikleri paralar,"

"t) Banka ve sigorta şirketlerinin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılması sonucu kendi lehlerine kalan paralar."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

"21. Sigorta ve emeklilik şirketleri ile emeklilik yatırım fonlarının kuruluşları dahil her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar."

MADDE 12.- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki (t) ve (u) bentleri eklenmiştir.

"i) Emeklilik sözleşmeleri, hayat sigortaları (hayat sigortalarında ferdi kaza, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar teminatlarının da ek teminat olarak verildiği sözleşmeler dahil) ve sağlık sigortaları ile ihracata ait nakliyat sigortalarında sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,"

"t) Emeklilik yatırım fonlarının, sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle elde ettikleri paralar,"

"u) Banka ve sigorta şirketleri ile emeklilik şirketlerinin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılması sonucu kendi lehlerine kalan paralar,"

MADDE 13.- 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının 13 numaralı bendine, aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"Bu fıkranın 1, 2, 5, 7 ve 9 numaralı bentleri yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları ile uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşların temsilcilikleri hakkında uygulanmaz."

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce;

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

a) Faaliyete başlamış olan emekli ve yardım sandıklarına ödenen primler ile bu sandıklardan iştirakçilerine yapılan ödemeler,

b) Akdedilmiş şahıs sigorta poliçelerinin ilgili olduğu prim ve ödemeler, bakımından Gelir Vergisi Kanununun 23, 25, 63, 75, 89 ve 94 üncü maddelerinin bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki hükümleri uygulanır."

GEÇİCİ MADDE 2.- Çiftçilere yapılan doğrudan gelir desteği ödemeleri için kayıt sistemi oluşturulması amacıyla, ilgililerin isteği üzerine gayrimenkullere ilişkin olarak verilecek kayıt ve belge ödemeleri için tapu harcı, eğitime katkı payı, özel işlem vergisi ve döner sermaye ücreti aranmaz.

MADDE 12. – Bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesi ile değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b/ii) alt bendi ve 7 nci maddesi yayımı,

b) Diğer hükümleri 1.1.2001,
Tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14.- Bu Kanunun;

a) 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 11 numaralı bendinde yapılan değişiklik hükmü, 10 uncu maddesi, 12 nci maddesiyle Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesine eklenen (u) bendi, 13 üncü maddesi ve Geçici 2 inci maddesi yayımı tarihinde,

b) Diğer hükümleri 7/10/2001 tarihinde,
Yürürlüğe girer.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 13. — Bu Kanun hükümlerini
Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 15.- Bu Kanun hükümlerini
Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı .

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Kültür Bakanı V.

M. Bostancıoğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. En. ve Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı V.

A. K. Tanrıkulu

Devlet Bakanı.

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı V.

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. AYTEKİN

M. C. Ersümer

Devlet Bakanı V.

Y. Yalova

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı V.

R. K. Yücelen

İçişleri Bakanı

S. Tantın

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı V

Prof. Dr. A. Çay

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıkulu

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

